

สรุปการดำเนินงานตามพันธกิจ ของศูนย์จิตตปัญญาศึกษา (๒๕๕๖ ถึง ๒๕๕๗)

การบริหารงานของศูนย์จิตตปัญญาศึกษา ยึดแนวทางการดำเนินงานโดยกระจายอำนาจการจัดการในรูปแบบของคณะทำงานด้านต่างๆ ตามพันธกิจ และรายงานผลการดำเนินงานต่อผู้อำนวยการและคณะกรรมการประจำของศูนย์ โดยในห้วงเวลาประมาณ ๑-๒ ปี ที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานเป็นที่ประจักษ์ ดังนี้

๑. ด้านการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้

การวิจัยและสร้างองค์ความรู้ของศูนย์จิตตปัญญา ดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นถึงการพัฒนามิติด้านในของมนุษย์ด้วยฐานของการเจริญสติภาวนา (Mindfulness) ซึ่งครอบคลุมในหลายมิติ ประกอบด้วย การพัฒนาระเบียบวิธีวิจัย การศึกษาในเชิงเนื้อหา และกระบวนการในการพัฒนามิติด้านในที่เชื่อมโยงกับปัจเจก องค์กร และสังคม ตลอดจนการวิจัยเชิงนโยบาย โดยที่ (๑) การพัฒนาระเบียบวิธีวิจัย (methodological development) มุ่งเน้นการศึกษาระเบียบวิธีวิจัยที่เป็นไปได้และสอดคล้องกับการพัฒนามิติด้านในของมนุษย์ ซึ่งอาจเป็นการวิจัยเชิงทดลอง หรือเป็นการพัฒนาในเชิงประยุกต์กับระเบียบวิธีวิจัยที่มีอยู่แล้ว เป็นพันธกิจระยะยาวที่ต้องมีความต่อเนื่อง เพื่อให้มีการพัฒนาระเบียบวิธีวิจัยในการศึกษามิติด้านในอย่างเป็นระบบยิ่งขึ้น เช่น การวิจัยบุคคลที่หนึ่ง การวิจัยห้องเรียน ชาติพันธุ์วรรณา และ narrative inquiries เป็นต้น (๒) การศึกษาในเชิงเนื้อหาและ/หรือกระบวนการในการพัฒนามิติด้านใน (content and/or process – based) ที่เชื่อมโยงกับปัจเจก องค์กร และสังคม การวิจัยในมิตินี้จะเป็นไปอย่างกว้างขวางและครอบคลุม โดยในช่วงแรก จะเน้นถึงการนำการพัฒนามิติด้านในบนฐานของการเจริญสติภาวนาไปใช้จริง โดยเชื่อมโยงกับบริบทของภาคส่วนของสังคม เช่น ในระบบอุดมศึกษาและโรงเรียน ในระบบบริหารผู้ป่วยระยะสุดท้าย และในผู้ต้องขังและเยาวชนในสถานพินิจฯ เป็นต้น และ (๓) การวิจัยเชิงนโยบาย (policy research) เป็นการนำเสนอการศึกษาเชิงนโยบายกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือสามารถนำข้อเสนอแนะไปขยายผลได้จริง

โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทางการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้แนวจิตตปัญญา

ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก วช. ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ แบ่งเป็น ๒ โครงการย่อยคือ ระดับอุดมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา โดยมุ่งตอบโจทย์สำคัญ ๒ ประการคือ ๑) การพัฒนากระบวนการเพื่อฟื้นคืนจิตวิญญาณของความเป็นครู และ ๒) การพัฒนาเครือข่ายและชุมชนการเรียนรู้สำหรับครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา (Professional Learning Community – PCL) โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ ครูในระดับมัธยมศึกษาจำนวน ๓๐ คน จาก ๘ โรงเรียน และ อาจารย์อุดมศึกษาจำนวน ๓๐ คนจาก ๑๐ มหาวิทยาลัย ผลการศึกษาอยู่ระหว่างการจัดทำร่างรายงานสุดท้ายเสนอ วช.

โครงการกระบวนการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงแนวคิดปัญญาศึกษาเพื่อนำไปสู่ความสามัคคี กลมเกลียวของส่วนรวม: กรณีศึกษาหมู่บ้านแอโก้ – แสนคำลือ อำเภอปางมะผ้า จังหวัด แม่ฮ่องสอน

ได้รับงบประมาณจากคณะกรรมการธิการ การศาสนา คุณธรรม จริยธรรม ศิลปะ และวัฒนธรรม
วุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ เป็นงานวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณนา ร่วมกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ โดยเป็น
การเข้าไปศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้แนวคิดปัญญาศึกษากับชุมชน หมู่บ้านแอโก้-แสนคำลือ อำเภอ
ปางมะผ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงยั่งยืน ช่วยให้ชุมชนรับมือกับความขัดแย้ง
คลี่คลายปัญหาที่กำลังเผชิญ จนนำไปสู่ความสามัคคีกลมเกลียวของส่วนรวมได้ในที่สุด ซึ่งกระบวนการเรียนรู้สู่
การเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมจะต้องคำนึงถึงสภาพความพร้อมที่แท้จริงของชาวบ้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านสภาพ
จิตใจ การใช้เวลา หรือภาษาที่สื่อสาร และออกแบบบนแนวคิดการยกระดับจิตสำนึกและการจัดระเบียบทาง
สังคม ให้สามารถขยายมุมมองไปสู่การเห็นคุณค่าความหมายของกฎกติการ่วมและสำนึกเชิงสังคม
ประกอบกับอาศัยบรรทัดฐานทางสังคมประเภทต่าง ๆ เข้ามายึดโยงคนในชุมชนให้เป็นปึกแผ่น หนทางการ
เรียนรู้ที่สำคัญอาจแบ่งออกได้เป็น ๒ ระดับ คือ ระดับบุคคล เช่น การใคร่ครวญในตนเอง การสวมบทบาท
การคิดเชิงวิพากษ์ และระดับชุมชนและสังคม เช่น การรื้อฟื้นภูมิปัญญา ธรรมเนียม คุณค่าดั้งเดิม การสร้าง
กติการ่วม การสร้างภาวะ โดยกระบวนการทั้งหมดควรเป็นไปอย่างสมดุลและเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์
ของทุกคนอย่างจริงใจ

โครงการจากใจสู่ใจ: คุณค่า ความสุข และพลังภายในที่แท้จริง

ได้รับงบประมาณสนับสนุนจาก สสส. เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและมิติด้าน
ในของสตรีต้องขังและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ให้สัมผัสถึงคุณค่า ความสุข และพลังภายในที่แท้จริง เน้น
การศึกษาเพื่อการเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐาน (Transformative Learning) เริ่มจากการเปลี่ยนแปลงในระดับ
ตัวเองของสตรีต้องขังและเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องในเรื่องจำ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนามิติด้านใน ให้มี
ความเข้าใจสภาวะด้านในของตัวเอง เท่าทันอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดและจิตใจ เช่น ความโกรธ ความกลัว
ความกังวลใจ ความคิดฟุ้งซ่าน เป็นต้น เพื่อรับมือกับปัจจัยต่างๆ จากภายนอกที่เข้ามากระทบ ทั้งที่ต้องเผชิญ
เมื่ออยู่ในเรือนจำและเตรียมความพร้อมด้านสภาพจิตใจก่อนกลับคืนสู่สังคม พร้อมบ่มเพาะความรักความ
เมตตาให้เกิดขึ้น การมองเห็นคุณค่าและศักยภาพความเป็นมนุษย์ในตัวเอง เกิดเป็นความสุขและพลังภายใน
เชิงสร้างสรรค์ ผ่านกระบวนการและสภาพบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ร่วมกันตามแนวทางจิตปัญญา
ศึกษา ซึ่งพื้นที่ศึกษาคือ ทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ และเรือนจำกลางขอนแก่น จำนวนแห่งละ ๖๐ คน

โครงการการบูรณาการรูปแบบทางเลือกของการนำศาสนาธรรมเพื่อการเสริมสร้างสุขภาวะทาง สังคมในการป้องกันความขัดแย้งมิให้แปลงเปลี่ยนเป็นความรุนแรง : กรณีศึกษาศูนย์ฝึกอบรม เด็กและเยาวชนชายสิรินธร ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชนชายบ้านมุทิตา และโรงพยาบาลตุลา การเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครปฐม

ได้รับงบประมาณสนับสนุนจากกระทรวงยุติธรรม เป็นการวิจัยโดยใช้กระบวนการสานเสวนาอันเป็น
การฟังด้วยใจอย่างลึกซึ้ง เป็นกระบวนการในการสื่อสารคุณค่า และคำสอนทางศาสนาแก่เยาวชนผู้กระทำผิด

และได้รับการตัดสินใจ ที่ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน รวมทั้งสถาบันบำบัดเยาวชนชายหญิงที่ติดสิ่งเสพติด งานวิจัยนี้จึงเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพที่ใช้การปฏิบัติโดยผ่านการฟัง การร่วมกิจกรรม การถอดบทเรียน การสะท้อนความรู้สึกและบทเรียนอย่างมีส่วนร่วมของเยาวชน และผู้เกี่ยวข้อง เช่น พ่อบ้าน ครู เจ้าหน้าที่ เป็นต้น โดยได้รับปัญหาด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนเยาวชนรวมทั้งครอบครัว และความกังวลในด้านกฎระเบียบของสถานที่ รวมทั้งปัญหาของเจ้าหน้าที่ในด้านภาระงานท่วมท้น รวมทั้งวิธีการที่ไม่สอดคล้องกับบริบทของเยาวชน ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคในการนำศาสนธรรมสู่เยาวชน นอกจากนี้ งานวิจัยได้สะท้อนข้อเสนอในการสื่อสารธรรมและคุณค่าทางศาสนา ที่เป็นการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม

โครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาสุขภาพของผู้สูงอายุแบบครบวงจรและบริหารผู้ป่วยระยะท้าย มหาวิทยาลัยมหิดล

ศูนย์โดยอาจารย์ของศูนย์ได้เข้าไปมีบทบาทในด้านของการบริหารจัดการ และการวิจัย ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดทำงานวิจัย เรื่อง เริ่มต้นเมื่อวาน : การเติบโตด้านในของเยาวชนผ่านการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย โดยมีการประสานงานขอความร่วมมือกับศูนย์ดูแลผู้ป่วยระยะประคับประคองโรงพยาบาลรามาธิบดี ภาควิชาเวชศาสตร์ฉุกเฉิน คณะแพทยศาสตร์รามาธิบดี ในการนำนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยมหิดล จำนวน ๒๐ คน ซึ่งทำการคัดเลือกจากนักศึกษาที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการผ่านทางกองกิจการนักศึกษา ไปเข้ารับการอบรมความรู้และทัศนคติในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายอย่างเหมาะสมประกอบกับการลงมือปฏิบัติงานจริง รวมถึงการฝึกภาวนาเจริญสติเพื่อให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของความรู้สึกที่เกิดขึ้นโดยมีเป้าหมายในการนำองค์ความรู้ที่ได้จากคัมภีร์เชิงเอกสารและเสียงสะท้อนความรู้สึกของเยาวชนผู้เข้าร่วมโครงการไปใช้ในการถอดบทเรียนเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรสำหรับการเรียนรู้เพื่อการเติบโตของสภาวะภายในจิตใจของเยาวชนผ่านการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายอย่างเหมาะสม

การร่วมขับเคลื่อนและพัฒนา “แผนงานระบบสื่อและวิถีสุขภาวะทางปัญญา” ของ สสส.

นักวิจัยของศูนย์จิตตปัญญาศึกษาได้รับเชิญเข้าร่วมพัฒนางานสุขภาวะทางปัญญา ของ สสส. โดยผ่านการดำเนินงานในหลากหลายรูปแบบ ประกอบด้วย ๑) การดำเนินงานวิจัยทบทวนองค์ความรู้เกี่ยวกับนิยามความหมายของสุขภาวะทางปัญญาและแนวทางการขับเคลื่อนในสังคมเพื่อการสร้างเสริมสุขภาวะทางปัญญาทั้งในบริบทของต่างประเทศและในประเทศไทย ๒) การร่วมเป็นคณะทำงานในการพัฒนายุทธศาสตร์สุขภาวะทางปัญญา ในกลุ่มแกนหลัก และ ๓) การจัดเวทีการเรียนรู้ “เติมพลังสุข” และ เวที “รู้ เห็น เป็น สุข” ให้กับภาคีเครือข่าย สสส. และผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งจากการศึกษาและการดำเนินงานที่ผ่านมา สสส. ได้จัดตั้ง “แผนงานระบบสื่อและวิถีสุขภาวะทางปัญญา” ขึ้นใน สำนัก ๔ ซึ่งจะเริ่มดำเนินงานในเดือนตุลาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

โครงการผู้นำแห่งอนาคต

เริ่มดำเนินงานในปี ๒๕๕๗ โดยการสนับสนุนจาก สสส. เป็นการวิจัยและพัฒนาที่มุ่งตอบโจทย์การพัฒนา “ผู้นำ” และ “ภาวะการนำ” ในบริบทการพัฒนาด้วยกระบวนทัศน์ใหม่ (collective leadership, self-transformation และ social transformation) โดยเน้นการสร้างพื้นที่แห่งการเรียนรู้ร่วม (platform and networking) ในลักษณะ “เครือข่ายของเครือข่าย” เพื่อเชื่อมโยงและสร้าง “ผู้นำแห่งอนาคต” จากหลากหลายภาคส่วน ทั้งภาคธุรกิจ ราชการ สถาบันการศึกษา ภาคประชาสังคม เยาวชน สื่อมวลชน เป็นต้น

ทั้งนี้ การดำเนินงาน ประกอบด้วย การวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้ด้วยผู้นำกระบวนทัศน์ใหม่ การพัฒนาภาคีสื่อสารมวลชน การจัดเวทีการเรียนรู้หลากหลายรูปแบบ การถอดบทเรียนขบวนการพัฒนาภาคประชาชน การพัฒนาเครือข่ายการศึกษาด้วยหัวใจและสติ การพัฒนาเครือข่ายนักวิจัยรุ่นใหม่ และการจัดเวทีสาธารณะ เป็นต้น

การนำเสนอผลงานวิชาการและการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิชาการ

ศูนย์สนับสนุนให้อาจารย์ไปนำเสนอผลงานทางวิชาการอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ โดยมีอาจารย์ประจำของศูนย์ ได้รับการตอบรับให้นำเสนอผลงานวิชาการ ดังนี้

ดร.หิมาพรณ รักแตงาม เรื่อง “Mandala : From Ancient Wisdom to An Application of Spiritual Teaching for the 21st Century in Higher Education” ในการประชุม The 4th Global Conference Spirituality in the 21st Century: At the Interface of Theory, Praxis and Pedagogy ณ กรุง Prague สาธารณรัฐเช็ก ระหว่างวันที่ ๑๗ – ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๗

ดร.อดิศร จันทร์สุข เรื่อง “Heroes of the academy? Narratives of herotic leadership” ในการประชุม Narrative Matters 2014 Narrative Knowing/Recit et Savoir ณ สาธารณรัฐฝรั่งเศส วันที่ ๒๓-๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗ และในการประชุม Academic Identities จัดโดย Durham University ณ สหราชอาณาจักร วันที่ ๘-๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ผลงานการตีพิมพ์เผยแพร่

- Juntrasook, A. (in press). A journey in the land of the long white cloud: A Thai academic doing narrative inquiry in Aotearoa New Zealand. In S. Trahar and F. Yu (Eds.) *Using narrative inquiry for educational research in Asian Pacific contexts*. Hong Kong: Routledge.
- Nairn, K., Cameron, J., Anakin, M., Juntrasook, A., Wass, R. Sligo, R., & Morrison, C. (in press). Negotiating the challenge of collaborative writing: Learning from one writing group’s mutiny. *Higher Education Research and Development*.
- Juntrasook, A., Burford, J., & Pongsomlee, A. (in press). Contemplating the connections: Health promotion and spirituality in Asia. In S. Fawkes (ed.) *Health promotion systems and strategies in Asia: Preparing for Asian century*. Singapore: Springer Press.
- Juntrasook, A. (2014). ‘You do not have to be the boss to be a leader’: Contested meanings of leadership in higher education. *Higher Education Research & Development*, 33(1), 19-31.
- Juntrasook, A, Nairn, K., Bond, C, & Spronken-Smith, R. (2013). Unpacking the narrative of non-positional leadership in academia: Hero and/or victim? *Higher Education Research & Development*, 32(2), 201-213.

ชัชวาลย์ ศิลปกิจ (กำลังตีพิมพ์). “Mindfulness and Leadership” ใน จารุภา วะสี (บรรณาธิการ) “.ผู้นำ
กระบวนทัศน์ใหม่”. นครปฐม: โครงการผู้นำแห่งอนาคต ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล.

อดิศร จันทรสุษ (กำลังตีพิมพ์). “ภาวะการนำ: ทบทวนองค์ความรู้เชิงวิพากษ์”. ใน จารุภา วะสี
(บรรณาธิการ) “.ผู้นำกระบวนทัศน์ใหม่”. นครปฐม: โครงการผู้นำแห่งอนาคต ศูนย์จิตตปัญญาศึกษา
มหาวิทยาลัยมหิดล.

๒. ด้านการบริการทางวิชาการและเครือข่าย

ศูนย์มีการดำเนินการจัดฝึกอบรม Training of Trainer เป็นจำนวน ๓ รุ่น และมีการจัดฝึกอบรม
Authentic Leadership ต่อเนื่องมา ๙ รุ่น นอกจากนี้ ยังจัดให้มี Training Unit ซึ่งมีการจัดให้บริการด้าน
ฝึกอบรมที่เกี่ยวกับจิตตปัญญาศึกษาแก่บุคคลภายนอกอย่างต่อเนื่อง ต่อมาได้มีการพัฒนาการจัดฝึกอบรม
ระยะสั้นโดยให้อาจารย์และนักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมเสนอโครงการ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๕๗ เริ่มจัดให้มี
โครงการฝึกอบรมระยะสั้นของศูนย์ ได้แก่

หลักสูตร “จิตตปัญญาศึกษาคืออะไร” (Introduction to Contemplative Education) ระยะเวลา
๔ วัน แบ่งเป็น ๒ ช่วง มีผู้เข้าร่วมจำนวนครั้งละ ๒๐ คน จัดแล้ว ๒ ครั้ง

หลักสูตร “Narrative Inquiry (เรื่องเล่า เรื่อง)” จัดวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๗ มีผู้เข้าร่วมจำนวน
๓๑ คน

หลักสูตร “แนวทางสร้างสรรค์ในการเขียนเชิงวิชาการ” (Creative Approaches to Academic
Writing) รับผู้เข้าร่วม ๒๐ คน

หลักสูตร Learn by Act ซึ่งจะจัดวันที่ ๙-๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๗ โดยเปิดรับสมัครเป็นสนใจจำนวน ๓๐
คนเข้าร่วม

นอกจากนี้ ยังมีหลักสูตรที่อาจารย์ของศูนย์จัดให้บริการแก่บุคคลทั้งภายในและภายนอก
มหาวิทยาลัย เช่น

ภายในมหาวิทยาลัยมหิดล

หลักสูตร “จิตตปัญญาศึกษา งานพลังกลุ่มสาธารณสุข” ให้แก่บุคลากรของหลักสูตรสาธารณสุข
ศาสตรบัณฑิต โครงการจัดตั้งวิทยาเขตอำนาจเจริญ มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่วันที่ ๒๒-๒๓ ธันวาคม ๒๕๕๖
จำนวน ๒๐ คน

หลักสูตร “Transformative Learning” ให้แก่อาจารย์คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๗ จำนวน ๑๕ คน

หลักสูตร “การเรียนรู้สู่องค์กรที่มีชีวิต” ให้แก่คณะกายภาพบำบัด มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่วันที่ ๒๓-
๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๓๕ คน

หลักสูตร “อบรมครูเพาะพันธ์ปัญญา” ให้แก่ สถาบันนวัตกรรมการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยมหิดล
สนับสนุนโดย สกว. ตั้งแต่วันที่ ๗-๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ จำนวน ๓๐ คน

หลักสูตร “โครงการผู้นำนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมหิดล รุ่นที่ ๕” จัดโดยกองกิจการนักศึกษา
มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่วันที่ ๙-๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ จำนวน ๖๕ คน

ภายนอกมหาวิทยาลัยมหิดล

หลักสูตร “เรียนรู้บูรพาผ่านละคร” ให้แก่คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาการละคร ของมหาวิทยาลัยบูรพา ตั้งแต่วันที่ ๖-๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ จำนวน ๓๐ คน

หลักสูตร “เวที รู้. เห็น. เป็น. สุข. โครงการเรียนรู้และสื่อสารสุขภาวะทางปัญญา” ให้สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ตั้งแต่วันที่ ๒๓-๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ จำนวน ๓๕ คน

หลักสูตร “การพัฒนาศักยภาพทีมงานสุขภาพใน รพสต: งาน พลังกลุ่มและความสุข” ให้แก่กระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่วันที่ ๒๕-๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ จำนวน ๔๐ คน

หลักสูตร “ในวันที่ก้าวข้าม ถอดบทเรียน จุดเปลี่ยนชีวิต” ให้แก่ศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดนครปฐม ตั้งแต่วันที่ ๗-๙ มีนาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๒๐ คน

หลักสูตร “องค์กรแห่งความสุข” ให้แก่วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ตั้งแต่วันที่ ๒๐-๒๑ มีนาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๓๐ คน

หลักสูตร “พลังกลุ่ม การสื่อสารและความสุข” ให้แก่สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจจากฐานชีวภาพ (องค์กรมหาชน) ตั้งแต่วันที่ ๒๑-๒๓ มีนาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๔๗ คน

หลักสูตร “โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช” ตั้งแต่วันที่ ๔-๖ มิถุนายน ๒๕๕๗ จำนวน ๓๐ คน

หลักสูตร “โครงการเพาะพันธุ์ปัญญา” ให้แก่ครู-อาจารย์ในบริเวณจังหวัดสมุทรสาคร และสมุทรสงคราม ตั้งแต่วันที่ ๗-๘ มิถุนายน ๒๕๕๗ จำนวน ๓๐ คน

นอกจากนี้ ศูนย์มีการให้บริการวิชาการด้านอื่นๆ ที่นอกเหนือจากการฝึกอบรม ได้แก่ การจัดประชุมวิชาการประจำปี (ปี ๒๕๕๗ ครั้งที่ ๖) การจัดเวทีจิตตปัญญาเสวนา (จัดมาแล้วเป็นจำนวน ๔๙ ครั้ง) และการจัดเวทีจิตตปัญญาประชากรฟอรัม (ร่วมกับสถาบันวิจัยประชากรและสังคม) (จัดมาแล้วเป็นจำนวน ๑๐ ครั้ง)

ส่วนในด้านความร่วมมือกับต่างประเทศนั้น ในปี ๒๕๕๖ ศูนย์ได้เชิญ Professor Arthur Zajonc ผู้อำนวยการ Mind and Life Institute มาบรรยายให้แก่นักศึกษาในศูนย์ และได้มีความร่วมมือมาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการร่วมเป็นองค์กรร่วมจัดการประชุม หัวข้อ “The Future of Education: Contributions of Contemplative Practices and Perspectives” ในวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ณ Thanyapura Mind Center จังหวัดภูเก็ต โดยในการประชุมดังกล่าว นักวิชาการของศูนย์ได้ร่วมบรรยาย โดยมีนักวิชาการที่โดดเด่นมีชื่อเสียงทางด้านนี้อีกประมาณ ๑๐ คน เช่น Professor Richard Davidson, Geshe Thupten Jinpa, Matthieu Richard, Clifford Saron และ Professor Arthur Zajonc และในวันที่ ๑๑-๑๒ เมษายน ๒๕๕๗ อาจารย์ของศูนย์ได้รับเชิญเข้าร่วมการประชุมวิชาการ Mapping the Mind : A Dialogue between Scientists and Contemplative Scholars-Practitioners ซึ่งจัดโดย MLI และ Kokoro Research Center ของมหาวิทยาลัยเกียวโต การประชุมนี้มีท่านดาไลลามะ เป็นองค์ประธานตลอดการประชุม อนึ่ง คาดว่าความร่วมมือระหว่าง MLI และศูนย์จิตตปัญญาศึกษา จะผ่านการทำงานร่วมกันในโครงการผู้นำแห่งอนาคต

การลงนามความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยมหิดล กับ Institute of Education, Dongguk University, Republic of Korea โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการเกี่ยวกับจิตตปัญญาศึกษา และ

Holistic Education โดยที่ผ่านมานักวิชาการของศูนย์ ได้รับเชิญเข้าร่วมประชุมและนำเสนอผลงาน The Fall International Conference on Holistic Education in 2013 ณ มหาวิทยาลัย NamSeoul สาธารณรัฐเกาหลี ในวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

๓. ด้านการพัฒนาหลักสูตรและจัดการเรียนการสอน

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตตปัญญาศึกษา จัดการเรียนการสอนแล้ว ๕ รุ่น จำนวน ๕๐ คน มีนักศึกษาจบการศึกษาทั้งสิ้น ๑๔ คน โดยมีหัวข้อการวิจัยที่น่าสนใจ เช่น

- ญาณวิทยาของจิตตปัญญาศึกษาในประเทศไทย
- กระบวนการพัฒนาความเป็นครูจากมิติด้านใน: กรณีศึกษา หลักสูตร SSEHV ของสถาบันการศึกษาสัตยาไส
- ศึกษาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่แท้จากมุมมองตะวันออก
- ประสบการณ์และกระบวนการในการเปลี่ยนแปลงของเยาวชนบ้านกาญจนาภิเษก
- การศึกษาการพัฒนาตนตามแนวทางโยคะองค์รวมของศรีอรพินโท
- บทเส้นทางชีวิตภายในของหมอประเวศเส้นทางสู่ความสุขของคนทั้งหมด
- จิตตปัญญาศึกษา: การเปลี่ยนแปลงภายในตนบนเส้นทางสู่ชีวิตที่หลอมรวม
- พระพุทธศาสนาเพื่อสังคม: กรณีศึกษาพระไพศาลวิสาโล
- เส้นทางเปลี่ยนผ่านสู่การบริโภคอย่างมีสติ
- การพัฒนามิติภายในผ่านกระบวนการฝึกฝนกลองชัยมงคล
- การงานกับชีวิตด้านในของบุคลากรทางการแพทย์
- บนเส้นทางสู่การเป็นโค้ชเพื่อการเปลี่ยนแปลงแนวจิตตปัญญา
- การสืบค้นตัวตนจากเรื่องเล่าบนฐานของอัตชีวประวัติ
- การพัฒนาปัญญาด้วยกระบวนการเรียนรู้แนวจิตตปัญญาศึกษา: กรณีศึกษาโรงพยาบาลน้ำเกลือ จังหวัดศรีสะเกษ

อนึ่ง ขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินงานปรับปรุงหลักสูตรใหม่ โดยจัดการเรียนการสอนภาคพิเศษ และการเปิดหลักสูตรในระดับดุษฎีบัณฑิต

๔. ด้านการสื่อสารสาธารณะและสิ่งพิมพ์

ศูนย์โดยผู้บริหารศูนย์ได้มอบหมายให้คณะทำงานสื่อสารสาธารณะและสิ่งพิมพ์กำกับดูแล วางแผน และดำเนินการในส่วนของการสื่อสารสาธารณะและสิ่งพิมพ์ต่างๆ รวมไปถึงห้องสมุดของศูนย์ซึ่งที่ผ่านมามีการปรับปรุงและดำเนินการดังต่อไปนี้

ปรับปรุงระบบการยืม-คืน หนังสือของศูนย์ให้เข้าสู่ระบบ Innopac ของสำนักหอสมุด ซึ่งดำเนินการแล้วทั้งหมด

ปรับปรุงและพัฒนาฐานข้อมูลองค์กร สำหรับการใช้เป็นฐานข้อมูลที่ช่วยในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของศูนย์ ซึ่งดำเนินการไปแล้วร้อยละ ๘๐ อยู่ระหว่างการนำเข้า ตรวจสอบรายละเอียดของข้อมูลและทดสอบส่งออกประชาสัมพันธ์

ปรับปรุงและพัฒนารูปแบบและเว็บไซต์ของศูนย์ ซึ่งดำเนินการไปได้ร้อยละ ๗๐ เพื่อปรับปรุงให้เว็บไซต์ของศูนย์มีความเคลื่อนไหวตลอด และเพิ่มระบบการลงทะเบียนประชุมวิชาการออนไลน์ ระบบการซื้อสินค้าออนไลน์

ปรับปรุงและพัฒนาระบบสต็อกหนังสือให้เป็นปัจจุบัน การควบคุมดูแลระบบสต็อก การรายงานผลการตรวจนับสต็อก

การพัฒนาช่องทางประชาสัมพันธ์ของศูนย์ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) ในช่องทางต่างๆ เช่น เว็บไซต์ เฟสบุ๊ก ทวิตเตอร์ กระดานข่าวจิตตปัญญา ฯลฯ

การสร้างระบบการซื้อขายหนังสือ ซึ่งเริ่มตั้งแต่ กระบวนการผลิตหนังสือแบ่งเป็น ๒ ลักษณะคือ ศูนย์ร่วมกับสำนักพิมพ์อื่นในการผลิต และศูนย์ดำเนินการจัดพิมพ์และขายเอง มีการคัดเลือกเรื่องที่จะจัดพิมพ์ และราคาที่จัดจำหน่าย การลดราคา การจัดให้มีโปรโมชั่นต่างๆ การออกบูธขายหนังสือ และการประชาสัมพันธ์ ซึ่งการขายหนังสือนอกจากจะเป็นการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ด้านจิตตปัญญาศึกษาแล้ว ยังถือเป็นรายได้หลักอย่างหนึ่งของศูนย์ด้วย นอกจากนี้ ศูนย์ยังได้สมัครเป็นสมาชิกของสมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย ซึ่งได้นำหนังสือ/สื่อต่างๆ ของศูนย์ไปเผยแพร่ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖

๕. การบริหารและพัฒนาองค์กร

การบริหารและพัฒนาองค์กร มีคณะทำงานพัฒนาระบบงานองค์กรและบุคลากร คอยควบคุม ดูแลวางแผนและพัฒนากระบวนการและบุคลากร งานที่ได้เริ่มดำเนินการพัฒนาและปรับปรุงในส่วนนี้ได้แก่

การแบ่งกลุ่มงานสายสนับสนุนวิชาการและกำหนดภาระงานและลักษณะงานของบุคลากรให้มีความชัดเจน

การจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรในรูปแบบของ สัมมนาบุคลากร กิจกรรมพัฒนาบุคลากรในรูปแบบต่างๆ โดยมุ่งเน้นวิธีการนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งความสุข เช่น กิจกรรมจิตอาสา การฝึกอบรมให้บุคลากรศูนย์ ฯลฯ และการส่งบุคลากรไปอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความรู้และประสบการณ์

การดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยง

การทบทวนและจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กร

การดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินตนเองต่างๆ ตามเกณฑ์คุณภาพการศึกษาเพื่อการดำเนินการที่เป็นเลิศ (EdPEX)
